

Refleks og gevær

Aftenposten Amag. 19.10.2007.

ØRJASÆTER ELIN

Seksjon: Amagasinet. Side: 4. Del: 1.

-- Husk refleks da gutten min!

Og guttungen labber av gårde i mørke, langs landeveien til nabogården, for å spille dataspill med kameraten, som bor en kilometer unna.

Moderne bygdebarn har fått mer å være redd for enn biler. Når rovdyr tar mer enn halvparten av saueflokken, hvordan kan da ungene være trygge? -- Det er bare et spørsmål om tid før menneskelig går tapt, sa sauebonden da vi drakk kaffe på hytta mi søndag 9. oktober. Samme natt ble Arnulf Ranung drept, da han tøflet ut på tunet. Geværet hang inne på veggen. Fire kilometer fra norskegrensen, i bygda Valsjöbyn, fikk ungene øyeblikkelig portforbud. Helgen deretter ble to svensker skadet etter bjørneangrep i Jämtland.

I Norge mener Direktoratet for Naturforvaltning at bjørnen ikke er farlig. Det er utdatert kunnskap. Bjørnestammen vokser med eksplosiv fart, og jo flere bjørn, jo mindre mat. Altså blir de farlige, fordi de er sultne. I Midt- og Nord-Sverige, der sauen er borte fra utmarka, er det nå rundt 2500 bjørn. I Norge har vi om lag 100 bamser, mener myndighetene. Men ingen tror dem lenger. Det er nok heller 500, sier lederen for Norsk Sau og Geit. Han vet hva han snakker om, for sauebøndene betaler prisen for norsk rovdyrpolitikk.

Bjørnestammen bør tredobles, mener Stortinget i lutter bjørnebegeistring, som om de var på en annen planet. Les Stortingsmelding nr. 15 og bli forbløffet over de verdensfjerne tiltakene som foreslås, for å sikre fredelig sameksistens mellom rovdyr og sauer. Hva med et års traineeopphold som sauebonde, for byråkraten som skrev meldingen? Det er ikke mulig med bibelsk gjeting i det norske landskapet, eller å flytte en inngjerdet flokk til stadig nye steder. I hvert fall ikke uten store, økonomiske tilskudd.

En trygg og vakker utmark, tilgjengelig for alle, har vært Norges varemerke. Beitedyrene har holdt landskapet åpent. Nå velger vi dette bort, til fordel for et gigantisk, romantisk rovdyrreksperiment. Mannen i Valsjöbyn ble utsatt for et lenge varslet mord. Det blir ikke det siste. Vi byfolk bryr oss ikke. Det er jo ikke vi som må samle sauekadavre, eller leve med angsten for hva som kan skje med barna.

Nei, folk i grensebygdene får klare seg som best de kan. -- Husk refleks da gutten min! Og gevær!

PS: Denne saken ble første gang skrevet 9. oktober, og måtte følgelig skrives om igjen, etter at Ranung ble drept. Deretter måtte saken endres igjen, etter bjørneangrepet i Jämtland. Har det vært nye angrep etter min deadline tirsdag kveld, har de ikke kommet med. Bjørnen er sulten, og følgelig to skritt foran skrivende journalister om dagen.